

વિવાહ ઉત્સવ

૨૫૦૩

૨૭/૬ ૧૯૬૭
શ્રીમંત મહારાજધિરાજ સેનાપ્રાસ
ખેલ સમસેરખડાદુર સર સયાજીરાવ
સરકાર જી. સી. આઈ ઇ ના કુમાર
શ્રી જ્યોતિંદરાવ ગાયકવાડ
સાહેબનો શુભ

વિવાહ ઉત્સવ.

૧૦
સ્વનાર અને પ્રસિદ્ધ કરનાર
કવિ શિવલાલ ખુશાલભાઈ બ્રહ્મભટ્ટ
ગોમતીપુર.

(સોરઠો.)

અમૃત ટીપું એક, શાન્તિ કરે સો જીવને;
જાંઝવાં જળાં અનેક, તૃપા તેયિ છીપે નહીં. ૧
શ્રી જ્ઞાનમંદિર પ્રીત પ્રેમમાં શંકરરાય અમૃતરાયે
જાપ્યું.

અમદાવાદ.

પ્રત ૫૦૦ આવૃત્તિ પહેલી
સન ૧૯૧૩ સંવત ૧૯૬૯
મુદ્ર્ય સવા આનો.

શ્રીમોદ આસીસરે, શિવલાલ કવિયે શ્રવી;
સયાજીસવ જેવારે, હજુર હોસે થોડા અનુભવી. ૫૦ ૮

રાગ સોરઠ ગરબી

“ કારતકે કાં ચેત્યો નહી, ઘડી લાખેણી જય; ” એ રાગ.

જયકારી જયસિંહરાવનો, વડો વિવાહ વરણાય; ૭૬૬

શ્રી શયાજીરાવ સરકારને, મોદ મનમાં ન માય.

મંગળ લીલા મોટી મચી, શોભાનો નહી પાર;

ઈંદ્રપુરી સમ ઓપતો, દેશે પતીનો દરબાર. ૬૦ ૧

આમંત્રણો કીધાં આદરે, દેસ અને વિદેસ;

પ્રતાપી મહારાજ મોટા પધારીયા, નવાખોને નરેશ. ૬૦ ૨

પધાર્યા પુરા પ્રેમથી, યુરોપીયો હજુર;

પ્રતાપી પોલીટિક્સો, સરા સાહેબો બહાદુર. ૩

શેઠો શાહુકારો સૌ શહેરના, ઈજતદાર અમીર;

પારસો પારસો પધારીયા, ધન્યાદયો મહાધીર. ૪

બાવન મેહેલોના બહાદુરો, સખા વહિવટદાર

દેસાઈ દરબારીયો આવિયા, હરેક અમલદાર. ૫

પ્રખ્યાત પુરો સૌ મહેલના, હર્ષે આવ્યા વટપુર;

મેળાવડો મોટો મચ્યો, ઉમટે હર્ષ અંકુર. ૬

નૌતમ નાટકો નાયકા; વિરકવી ત્રિદાન;

સુખદ સરવે આવિયા, બહુધા કરવા ખ્યાન. ૬૧ ૧૭

જેવા કારણ જાત્રા આવિયા, લખો સેહેરોના લોક;

મારગ મધ્યે તે મહાલતા, મોટા થોકના થોક. ૬૧ ૮

વિશેષે વડોદ્રા રાજ્યની, રાજ્ય રીધો અપાર;

વર્ણન કરતાં તેહનું, થાકે ધરતી ધરનાર. ૬૧ ૯

પંચ રંગે રૂડા રંગીયા, મેહેલો ને મેલાત;

છજને ઝુરખાં બારીયો, રંગ્યાં જુજની જાત. જા. ૧૦
 પ્રજાએ પુરા પ્રેમથી, હર્ષ આણી સુમન.
 રૂડા રંગે સૌએ રંગીયાં, લલકાર લુવન. જા. ૧૧
 સયાજી રાવે સારો કર્યો, સેહેર સુધારો ખેસ;
 રોકદાર રસ્તાઓ રચ્યા, ખુસ રાખો ખગેશ. જા. ૧૨
 વડે દરજજે વડોદરા શહેરનો, જેથી શોભે જમાવ;
 ખુસ હોય દીલ ખલ્કનાં, રીઝે રાજા ઉમરાવ. જા. ૧૩
 રસ્તે રસ્તે રાજતી, તેજદાર તામરેલ;
 ઉતાવળી અતિ ચાલતી, મોટા વેગજ મેલ. જા. ૧૪
 મહેલો રચીયા મોકળા, સુધાર્યાં સહુ બાગ;
 ફૂલ ફળોથી સોભતા, જેવા લાયક જાગ. જા. ૧૫
 ફરતા ફૂવારા પાણી તણા, છુટે ચકરીદાર;
 મીનો તેમાં વિવ વિધનાં, જળમાં દીસે અપાર. જા. ૧૬
 મોતી બાગ મહા સોભતો, મસ્તુ નજરબાગ;
 જોઈ જન સમુદાયનાં, હરદાં હોય ઉસનાગ. જા. ૧૭
 તોપો તરેહદાર સૌ જાતની, ચાંદી સોનેરી બહુ;
 લશ્કરી ચીજો લેખાવની, કોડ વસાસું કહુ. જા. ૧૮
 જાહોજલાલિ વડોદરા રાજની, અતિ શોભે અપાર;
 આનંદ પામે આદમી, દીલખુશ હોય દરબાર; જા. ૧૯
 સીવલાલ કહે સયાજી રાવનો, બહુ બહોળો દમામ;
 જોઈ મહાન રાજને મનુષ્યો, ખૂસ હોય તમામ. જા. ૨૦

મંડપ શોભા

“ રાહ બાટમે દુહરીરી, બંદ્રાબન મેરાસામલીયા ” એ રાહ.
 મંડપ શોભા મનોહર કીધી, સરસયાજીરાવ મહારાજે;

છત્રીસે વાજાં છુટી રહ્યાં જ્યાં, વડા રાજાઓ વિરાજે. મંડપ. ૧
 જયસિંહરાવનો જયકારી વિવાહ, સોના સમોસર ઉદે આજે;
 દુદબી વાજાં દેવી દેવનાં, ઘોર નાદે ગગને ગાજે. મંડપ. ૨
 જી. સી. આઈ ઈ સયાજીરાવે, પાખંડીયોનો કીધો પ્રાજે;
 મોટા મહારાજના તેજ આગે, ખજરીપુ ખજભળી બાજે. મંડપ. ૩
 આવેલને બહુ આદર કીધો, દાના દરબારીઓની સમાજે;
 કાન્તીદાર કનૈયા જેવા, જસ્તિ જયસિંહરાવ બિરાજે. મંડપ. ૪
 ગાયનો ગાતા ગાંધવ ગુનીજનો, સૂરા વટથી સુભ સાજે;
 થેધથેધકાર થધ રહ્યો જ્યાં, મુદંગ મજરા મુરલી બાજે. મંડપ. ૫
 હાંડી તકતા ઝુમરો ઝુકેલ, છટાદાર છખીયો જાજે;
 સરસ સુરે સરણાધ નોખતો, વિધવિધનાં વાજાં વાજે. મંડપ. ૬
 અષ્ટમહા સીધી નવે નીધી વરો, માલીક ન રખે મોતાજે;
 સુ આડંબર સયાજીરાવનો જોધને, મધવાપતી મનમાં લાજે. મં. ૭
 દેશ દેશના નવાખ ભૂપતીઓ, આવ્યા હજુર તણે હાજે;
 સલામત રહો સયાજીરાવ, કુસળતા મેળવી સહુ કાજે. મંડપ. ૮
 પરાપકારી કાર્યો કીધાં ઘણાં, દેશ તણી જાણી દાજે;
 ત્રીપુરાસીની કીરપાએ કરી, તેજ તપો તેમના તાજે. મંડપ. ૯
 અતિ શયોક્તિએ ન આજેખ્યું, સલ કથન કથ્યાં શિવરાજે;
 હાવો ઉત્સવ હવો ન કોઇ દીન, અમીરો બોલ્યા એક અવાજે. મં. ૧૦

ગજલ

“આજ બસંતકી બહાર, પપૈયેને પુકારી;” એ રાહ.

સયાજીરાવ સરકારે, મોદ મનમાં ધરી;

મુદીત હવા મેમાનો, વિમળ કીર્તિ વરી. સયાજી. ટેક.

સરવ વાતે સર્વનો, તાજો તપાસ રહ્યો;

રમત ગમતનો ધણો, થેધ થેધકાર થયો.

- શ્રીમંત સંપતરાવને, હર્ષ હવો જ ઝાઝો;
 ગુણુનીધિ કારભારીનો, આલમ ખિન્ને હાઝો. ૧૨૦ ૮
 દિવાનજી ગુમાસાહેબે, વિમળ કિરતિ વિસ્તારી.
 સુપ્રસિદ્ધ સમર્થરાવને, આનંદ હવો ભારી; ૧૨૦ ૯
 નામદાર ધૈર્યસીલરાવને, હર્ષ હવો ઘણેરો;
 વિદ્યા શિખ્યા વિધ વિધની, ફેરદાર કુશોનો સેરો. ૧૨૦ ૧૦
 નાયબ દીવાન મનુભાઈ ને, સાનંદ હવો સારો;
 હર્ષિત હવા બહુ ઉરમાં, રૂડા રાજકુમારો. ૧૨૦ ૧૧
 કોદાવાળા કેસરી, રસ્તમજી રતનજી કેરા;
 સુબાસુ હરખીત હવા, બાહોશ બહાદુર ઘણેરા. ૧૨૦ ૧૨
 તેજસ્વી શેઠ તૈમુરજી, બાગો કેરા અધિકારી;
 ઉભય વીરે ઉજળી, કેળવ કિર્તિ વિસ્તારી. ૧૨૦ ૧૩
 દેસાઈ કુળ દીપક મણિ, સુબા જોવિદભાઈ;
 આત્મજ હાથીભાઈ તણા, મોદે જય મલકાઈ. ૧૨૦ ૧૪
 બેડ વાળં બહુ દીપતાં, વડા સુરયા વાળે;
 શરણાઈ નોખતો નૃપની, ધોર નાદથી ગાળે. ૧૨૦ ૧૫
 નવોદા નાઈકા નાયતી, છટાદાર તે છાળે;
 શોભાદે તેના સુરની, અમૃત જેવા અવાળે. ૧૨૦ ૧૬
 દરખતો દારૂ તણાં, છટાદાર બહુ છુટે;
 હવાઈ ચઢે આકાસમાં, ફડો ફડ ફુટે. ૧૨૦ ૧૭
 વાટે વાટે વિકસી, રૂડી રીતે રોશનાઈ;
 નામદાર કેરા નમ્રમાં, નવ રસ રહ્યા છાઈ. ૧૨૦ ૧૮
 દીર્ઘાયુષ્ઠ પામળે, સયાજીરાવ મહારાજ;
 જય યાઓ જયસિંહરાવનો, કુસળ હો સૌ કાજ. ૧૨૦ ૧૯

મનહર છંદ

શ્રીમંત
 આમ, સયાજીરાવ, દોલકે જો દરીઆવ;
 જાઝેરો કીધો જમાવ, વિવાહ પ્રસંગમાં.
 મનોહર મોદકારી, મંડપ રચ્યો સુભારી;
 વડી સોભા વિસ્તારી, ઉર ઉછરેંગમાં.
 વડેરો રચ્યો વિવાહ, તેડાવ્યા સુ નરનાહ;
 મેળવીસુ વાહવાહ, પુત્રના પ્રસંગમાં.
 કહે કવિ શિવરાજ, માન્યકારી મહારાજ;
 અછયા ગુણો આવી વસ્યા, હજુર અંગમાં.
 રાજધાની રચી સારી, પરજને ઘણી પ્યારી;
 કામો કીધાં કપકારી, દેશરૂ વિદેશમાં.
 કપાયો સારા જ થોજી, ખરી ખીનાઓજ ખોજી;
 રંકોની ચલાવી રોજી, સુગુણો સૂરેસમાં.
 મોટાં મોટાં પામ્યા માન, જાહેર પ્રસિદ્ધ જ્ઞાન;
 વિર ગણાયા વિદ્વાન, નવાઓ નરેસમાં.
 કહે કવિ શિવલાલ, આહોશ યુદ્ધિ વિસાલ;
 રાજધાની રૂડી લાવ્યા, ઉજળા ઉજેસમાં

